సెప్టెంబర్ 3న (డాక్టర్ రామనాథం 9వ వర్ధంతి దినం)

హైదరాబాదులో జరిగే ధర్నాను, ఊరేగింపును, బహిరంగ సభను జయప్రదం చేయండి.

ప్రజలు, మఫ్టీ ప్రజలు, మానవ హక్కులు

జాతీయ మానవ హక్కుల కమీషన్ ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు వచ్చింది, పోయింది. కమీషన్ పర్యటన అభాసుపాలయిందని కొంతమంది అంటున్నారు. ప్రహసనంగా ముగిసిందనికూడ అంటున్నారు. అది నిజమని మేము అనుకోవడం లేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పోలీసుల దౌర్జన్యాలు ఏవిధంగా ఉన్నాయో చూడడానికి మానవ హక్కుల కమీషన్ రాష్ట్రానికి వచ్చింది. కళ్లారా చూసింది, చూసి వాపోయింది. వెనక్కి వెళ్ళిపోయింది. ఇంతకంటె విజయవంతమయిన పర్యటన ఉండగలదా?

ఇంత విజయవంతంగా ముగించడానికి రాష్ట్ర పోలీసు యంత్రాంగం పడిన ప్రయాస స్వల్పం కాదు. నాలుగు జిల్లాల పోలీసు సిబ్బందీ, అధికారులూ వేరే పనులన్నీ మానుకొని ఈ విజయం కోసం కృషి చేసారు. కొందరు యూనిఫారంలో, కొందరు మఫ్టీలో కృషి చేసారు. అందుకు వారిని మేము మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నాం.

వాళ్ళ ఉద్దేశం అది కాకపోవచ్చు 'అయ్యవారినిచేయబోయి కోతిని చేసాయే' అని పోలీసు ప్రముఖుల మనస్తాపం చెందుతున్నారేమో, కథ ఎక్కడ అడ్డం తిరిగిందని దర్యాప్తు చేస్తున్నారేమో చేయనివ్వండి. అన్ని పనులూ దౌర్జన్యంతో సాధ్యమవుతాయన్న సంస్కృతిని వాళ్లు ఒంట బట్టించుకున్నారు. పోలీస్ ట్రైనింగ్ కళాశాలల్లో ఇంతకంటే ఇస్తున్న శిక్షణ వేరే ఏమీ లేదు. దాని వల్ల ప్రజలకు హాని జరిగినప్పుడు పరవాలేదనుకున్నారు. ఇప్పుడు తమ ప్రయోజనాలకే నష్టం వచ్చిందని వగచి ఏం ప్రయోజనం?

ప్రజలు పోలీసు యంత్రాంగాన్నీ ప్రభుత్వాన్నీ అడిగే ప్రశ్నలు వేరే ఉన్నాయి. అవి నిజానికి ఎప్పుడూ అడిగే ప్రశ్నలే. సందర్భం మారినప్పుడు వివరాలు మారుతాయి. ప్రశ్నలు మాత్రం ఎప్పుడూ అవే. మానవ హక్కుల కమీషన్ పర్యటన సందర్భంగా చట్టం రాష్ట్ర పాలనా యంత్రాంగంపైన పెట్టిన బాధ్యత ఏమిటి? నిర్దేశించిన కర్తవ్యం ఏమిటి? పాలనా యంత్రాంగం చేసిన ఘనకార్యం ఏమిటి?

జాతీయ మానవ హక్కుల కమీషన్ ప్రభుత్వ యంత్రాంగానికి శత్రువా? లేక, చట్టబద్ధ పాలన నెలకొల్పే ప్రజాస్వామిక కర్తవ్య నిర్వాహణలో భాగంగా ప్రభుత్వం తన స్వయం నియంత్రణకోసం తానే ఏర్పాటు చేసిన ఒక నాగరిక వ్యవస్థా?

మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మానవహక్కుల కమీషన్ తనకు శత్రువయినట్టే వ్యవహరించింది. 'నక్సలైట్ల వేటలో నువ్వు బూటకపు ఎన్‌కౌంటర్లకు పాల్పడుతున్నావంట' అని ప్రభుత్వాన్ని సవివరంగా అడగడానికి మానవ హక్కుల కమీషన్ రాష్ట్రానికి రాగా, డ్రగ్స్ ఇన్స్‌పెక్టరు మందుల అంగళ్ళను సోదా చేయడానికి వచ్చినప్పుడు అంగళ్ళ యజమానులు సీసాలు మార్చి, లేబుల్స్ తారుమారు చేసి, డబ్బాలు వెనకగదిలో దాచి పెట్టి ఇన్స్‌పెక్టర్‌ను మత్తు పెట్టడానికి ప్రయత్నించినట్టు రాష్ట్రప్రభుత్వ యంత్రాంగం నిజాలేవీ కమీషన్ కళ్ళకు కనిపించకుండ ఉండడానికి, అబద్ధాలను సహేతుకమయిన సత్యాలుగా చూపించడానికి, నల్ల బజారు మందుల వ్యాపారి పడినంత ప్రయాస పడింది.

చట్టాన్ని సంరక్షించే బాధ్యతకల ప్రభుత్వం అనుసరించవలసిన వైఖరి ఇదేనా? అన్ని దేశాలలోనూ పౌరులు, పౌర బృందాలు చేసే నేరాలను నిరోధించడానికి శిక్షించడానికి పోలీసు వ్యవస్థ, కోర్టు వ్యవస్థ ఉన్నాయి. కానీ ఆ పోలీసు వ్యవస్థ ఒక్కొక్క దేశంలోనూ చేస్తున్న నేరాలను నియంత్రించడానికి గానీ విచారించి శిక్షించడానికి గానీ ఎక్కడా ఒక యంత్రాంగం లేదు కాబట్టి అన్ని దేశాల ప్రభుత్వాలూ ఇందుకోసం ఒక స్వతంత్ర యంత్రాంగాన్ని నెలకొల్పాలని అంతర్జాతీయంగా మానవ హక్కుల సంస్థలు ఐక్యరాజ్య సమితి మానవ హక్కుల కమీషన్ ఒత్తిడి చేయగా పి.వి. నరసింహారావు ప్రభుత్వం ఈ జాతీయ మానవ హక్కుల కమీషన్‌ను నెలకొల్పింది. దేశ ప్రభుత్వంలో భాగమయిన పోలీసు, పారమిలిటరీ, మిలిటరీ యంత్రాంగాలు ప్రజలపైన అత్యాచారాలకు పాల్పడుతున్నాయన్న అభియోగాన్ని విచారించి నిజానిజాలు తేటతెల్లం చేయడం కోసం తానే నెల కొల్పింది. ఆ యంత్రాంగాన్ని తానే శత్రువుగా పరిగణించడం ప్రభుత్వానికి తగునా?

తగునని ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అంటూ ఉంది.

నిజమే, ఈ జాతీయ మానవహక్కుల కమీషన్ ఏర్పాటులోనే లొసుగులున్నాయని పౌర ప్రజాస్వామ్యహక్కుల సంఘాలు విమర్శించాయి, విమర్శిస్తున్నాయి. అప్పులిచ్చే విదేశీయులు అకారణంగా దబాయించే అధికారంపొందిన విదేశీయులు వాళ్ళ ప్రయోజనాల కోసమేనయితేనేం మరీ అల్లరి చేస్తున్నారు కాబట్టి 'నేను సైతం ఒక మానవ హక్కుల కమీషన్ నెలకొల్పుతున్నాను చూడండి' అంటూ

పివి గారు దీనిని నెలకొల్పారు. ధర్మ శాస్త్రకారులు చేయక తప్పదని ఆదేశించిన విషయాలను 'శాస్త్రం కోసం చేయడం' అంటే మొక్కుబడిగా చేయడం బ్రాహ్మణ సంస్కృతిలోని అతి ప్రాచీనమయిన కపట సంప్రదాయం. ఆ కపట సంప్రదాయానికి వారసుడయిన మన ప్రధాన మంత్రి అందుకు తగినట్టే ఈ మానవ హక్కుల కమీషన్‌ను నెలకొల్పాడు. దీనికి పోలీసులు చేసే నేరాలపైన నేరవిచారణ జరిపే (అంటే ప్రాసిక్యూట్ చేసే) అధికారం లేదు. శిక్షవేసే అధికారమూ లేదు. దీనికుండేది నిజనిర్ధారణ చేసే అధికారం మాత్రమే.

ఏమయితేనేం, 'నేను సైతం నెలకొల్పాను చూడండి' అని అడిగిన వారికందరికీ పాములపర్తి వెంకట నరసింహారావు గారు చూపించారు.

ఏమయితేనేం, నిజనిర్ధారణ జరిగి వాస్తవాలను ఒక అధికార కమీషన్ ధృవీకరించినా అదికూడ 'గుడ్డిలో మెల్ల' అని భావించిన పౌర ప్రజాస్వామ్య హక్కుల సంఘాలు, కమీషన్ పరిమితులను విమర్శిస్తూనే కమీషన్‌కు ఫిర్యాదులు పంపించాలనీ, కమీషన్ విచారణలలో సహకరించాలనీ భావించాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 'ఎన్‌కౌంటర్ల' పేరిట పోలీసులు చేస్తున్న హత్యాకాండ గురించి మానవ హక్కుల కమీషన్‌కు ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌరహక్కుల సంఘం వివరమయిన ఫిర్యాదు పంపించింది. 1991, 92, 93 సంవత్సరాలలో ఈ హత్యాకాండ విపరీతంగా పెరిగిందనీ ఆ మూడేళ్ళలో 285 'ఎన్‌కౌంటర్' ఘటనలలో 496 మంది చనిపోయారనీ చెప్పింది. ఈ 496 మందిలో 204 మంది మాత్రమే నక్సలైట్ పార్టీల అండర్‌గ్రౌండ్ కార్యకర్తలనీ మిగిలిన వాళ్ళంతా నిరాయుధులయిన పేదరైతాంగ యువకులనీ, వారిలో 96 శాతం S.C., S T , B C మైనారిటీలకు చెందిన వారనీ వివరించింది. ఒక్కొక్కరినీ ఏవిధంగా (నిద్రపోతుండగా, అన్నం తింటుండగా, తాటి చెట్టెక్కి కల్లు తీస్తుండగా, పొలం దున్నుతుండగా) తీసుకుపోయి కాల్చి చంపారో విశదీకరించింది.

ఈ 285 సంఘటనలలో పాతవి కాలాతీతంవల్ల తన పరిధిలోకి రావనీ, చివరి 74 మాత్రం వస్తాయనీ మానవహక్కుల కమీషన్ అనింది. ఇవి 1993 మార్చి నెల నుండి ఆ సంవత్సరాంతందాకా జరిగిన ఘటనలు. వాటిమీద వివరంగా విచారణ జరిపేముందు ఒకసారి 'నక్సలైట్ సమస్య' గురించి. పోలీసు అత్యాచారాల గురించి ప్రజాభిప్రాయం సేకరించడంకోసం ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పర్యటిస్తామని కమీషన్ చెప్పింది. ఆ పర్యటనే ఆగస్టు 4 నుండి 8 దాకా రాష్ట్రంలో మానవ హక్కుల కమీషన్ జరిపిన పర్యటన.

ఈ పర్యటనపట్ల మన రాష్ట్రప్రభుత్వం బాధ్యత ఏమిటి ? పర్యటన కార్యక్రమాన్ని సకాలంలో పత్రికలలో వివరంగా ప్రకటించాలి. నక్సలైట్ల హింసను ఎదుర్కొనడం అనే పేరుమీద రాష్ట్ర పోలీసు యంత్రాంగం పెద్ద ఎత్తున అక్రమాలకు పాల్పడుతూ ఉందన్న ఆరోపణపైన అభిప్రాయ సేకరణ చేయడానికి జాతీయ మానవహక్కుల కమీషన్ రాష్ట్రానికి వస్తూవుంది కాబట్టి దీనికి సంబంధించిన వాస్తవాలు కమిషన్‌కు చెప్పడానికి ప్రజలంతా ముందుకు రావాలని పత్రికాముఖంగా ప్రజలకు తెలియజేయాలి. మండల కార్యాలయాలలో నోటీసులు పెట్టాలి. ఒక ప్రాంతంనుండి జనం పెద్ద సంఖ్యలో వచ్చేటట్టయితే వాళ్ళకు రవాణా ఏర్పాట్లు చేయాలేమో ఆలోచించాలి.

మన రాష్ట్రప్రభుత్వం ఏంచేసింది ?

కమీషన్ రాకకు కేవలం వారం దినాలుండగా పత్రికలలో అతి క్లుప్తమయిన వార్త వచ్చింది. జాతీయ మానవహక్కుల కమీషన్ అనేదేదో ఒకటి వుందట. అది ఆగస్టు 4వ తేదీన కరీంనగర్‌కు, 5వ తేదీన వరంగల్‌కు, 6వ తేదీన హైదరాబాద్‌కు, 7వ తేదీన నల్గొండకు, 8వ తేదీన సంగారెడ్డికి వస్తుందట. 8 సాయంత్రం ఢిల్లీకి వెళ్ళిపోతుందట. వస్తే వచ్చింది, పోతే పోయింది. ప్రజలు ఏంచేయాలి ? ప్రజలకు ఆ కమీషన్‌తో ఏం సంబంధం ? అసలు ఆ కమీషన్ రాష్ట్రానికి ఎందుకోసం వస్తున్నది ? ఏం చేయాలని వస్తున్నది ?

ఇవేవీ ప్రభుత్వం విడుదలచేసిన ప్రకటనలోలేవు. మానవహక్కుల కమీషన్ ఆయా జిల్లాలలో మానవ హక్కుల కోసం కృషిచేస్తున్న వాళ్ళను కలుస్తుందనీ, ప్రభుత్వ అధికారులను, బార్ అసోసియేషన్‌ను, జిల్లా జడ్జి తదితర ప్రముఖులను కలుస్తుందని ప్రకటనలో ఉంది. వాళ్ళనైనా ఎందుకు కలుస్తుందో, వాళ్లు ఏ విషయంలో తమ అభిప్రాయాలు చెప్పాలో ప్రభుత్వం తెలియజేయలేదు. ఈ పెద్దలుకాక సామాన్య మానవులు కమీషన్‌ను కలవవచ్చునని, కానీ, పోలీసుల వల్ల తమకు కలిగిన కష్టనష్టాలు చెప్పుకోవచ్చునని, కానీ నక్సలైట్ ఉద్యమంపట్ల తమ అభిప్రాయాన్ని కమీషన్‌కు వివరించవచ్చునని కానీ ఆ ప్రకటనలో ఒక్క వాక్యం కూడ లేదు.

ఇది కమీషన్‌కు సహకరించే వైఖరా ? లేకపోతే ఇబ్బందికరమయిన వాస్తవాలు, ప్రభుత్వ అభిప్రాయానికి వ్యతిరేకమైన వాదనలు వీలయినంతవరకు కమీషన్‌కు తెలియకుండా జాగ్రత్తపడే వైఖరా ?

తనకు వ్యతిరేకమైన వాదన కమీషన్‌కు వినిపించే అవకాశం లేకుండా చేసిన ప్రభుత్వం తన వాదన వినిపించడానికి మాత్రం చాలా పగడ్బందీగా ఏర్పాట్లు చేసుకుంది. పంచాయితీ చెప్పడానికి పెద్దమనుషులు వస్తున్నారంటే ఒక దోషి చేసుకునే సన్నాహాలన్నీ చేసుకుంది. నాలుగు జిల్లాల అధికార యంత్రాంగం సంపూర్ణంగా దీనిలో నిమగ్నమయింది. 'నక్సలైట్ల హింస'ను కమీషన్ ఎదుట ఆర్భాటంగా ప్రదర్శించి, వాళ్ళు ఇంత హింస చేస్తుంటే మేము చట్టాన్ని పక్కన పెట్టి అణచివేతకు పూనుకోక ఏంచేస్తాం అని కమీషన్‌ను నమ్మించ జూసింది. ఒక నేరస్తుడు ఏ పరిస్థితిలో నేను నేరం చేయవలసి వచ్చిందో చూడండని పెద్ద మనుషులను నమ్మించడానికి పడే ప్రయాస అంతా పడింది.

ప్రైవేట్ నేరగాడు తన నేరాలకు సంజాయిషీ చెప్పుకోవడానికి ఈ పద్ధతి అనుసరిస్తే అర్థం చేసుకోవచ్చు. కానీ రాజ్యాంగాన్నీ, చట్టాన్నీ కాపాడే బాధ్యత ఉన్న ప్రభుత్వం ఈ పని చేయవచ్చా ?

మానవ హక్కుల కమీషన్ 'నక్సలైట్ సమస్య' గురించి తెలుసుకోదలచుకున్న వాస్తవాలలో నక్సలైట్ల హింసాత్మక చర్యలు కూడ ఒక అంశమే. దానికి సంబంధించిన వివరాలు కమీషన్‌కు తెలియవలసిందే. కానీ ఇది ప్రభుత్వ హింసను సమర్థించుకునే వాదన కావడానికి వీలులేదు. సమస్య ముఖచిత్రాన్ని కమీషన్ అర్థం చేసుకోవడానికి అవసరమైన సమాచారం మాత్రమే కాగలదు. ఈ సమాచారం అందివ్వడానికి కమీషన్ పర్యటించిన నాలుగు జిల్లా కేంద్రాలలోనూ జిల్లా అధికార యంత్రాంగం నక్సలైట్ హింసకు సంబంధించిన గణాంకాల ప్రదర్శన, ఫొటో ప్రదర్శన నిర్వహించింది. వాళ్ళు ఎంతమందిని చంపిందీ, ఎన్ని బస్సులు కాలబెట్టిందీ పట్టిక రూపంలో ప్రదర్శించింది, వాళ్ళు చంపిన వాళ్ల ఫొటోలు, కాలబెట్టిన బస్సుల ఫొటోలు, పేల్చిన ఇళ్ళ ఫొటోలు ప్రదర్శించింది. బాగానే ఉంది. రాజ్య హింసమట్టుకే మానవ హక్కుల కమీషన్ పరిధిలోని విషయం అయినప్పటికీ, సమస్య పూర్తిగా అర్థం కావడానికి ఈ సమాచారం అవసరమే. కానీ దీనితోపాటు రెండవ హింసకు సంబంధించిన సమాచారంకూడ ప్రదర్శించాలికదా ? అసలు కమీషన్ విచారణ జరపవలసింది దానిగురించేకదా ? దానిని దాచిపెట్టడంలో అర్థం ఏముంది ? పోలీసులు ఎన్‌కౌంటర్ల పేరిట చంపి దళం యూనిఫారం తొడిగి పక్కన తుపాకి పెట్టిన మృతదేహాల ఫొటోలు, పోలీసులు బలప్రయోగంతో కూలగొట్టించిన నక్సలైట్ కార్యకర్తల, సానుభూతిపరుల ఇళ్లఫొటోలు, పోలీసులు చిత్రహింసలుపెట్టి ఆస్పత్రి పాల్జేసిన ప్రజల ఫొటోలు ప్రదర్శించి ఉండవచ్చును కదా ! ఈ సమాచారం కమీషన్‌కు అవసరం కాదా ? ఈ సమాచారం కమీషన్‌కు అందివ్వటం పౌరహక్కుల సంఘం కర్తవ్యం అయినట్టు, దీనికి సంజాయిషీగా నక్సలైట్ల హింసాకాండ గురించి ప్రదర్శన నిర్వహించడం మాత్రమే తన కర్తవ్యం అయినట్టు ప్రభుత్వం ప్రవర్తించడం సబబేనా ? కమీషన్ ఎదుట 'ప్రభుత్వం వర్సస్ పౌరహక్కుల సంఘం' ఒక పోటీ జరుగుతున్నట్టు పత్రికలుకూడా వర్ణించాయి. ఈ రకంగా వ్యవహరించడం ప్రభుత్వానికి సబబా ? ఈ ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఎవరయినా పోరాటంచేస్తే 'రాజ్యాంగబద్ధంగా ఏర్పడిన ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసే ప్రయత్నం' అని కేసులు పెడతారు. మరి ఈ ప్రభుత్వం మానవహక్కుల కమీషన్ ఎదుట పూర్తి సమాచారాన్ని పెట్టకుండా 'నక్సలైట్ల హింసను చూపించడం మావంతు, మా హింసను చూపించడం పౌరహక్కుల సంఘం వంతు' అన్నట్టు వ్యవహరించడం రాజ్యాంగబద్ధమైన ప్రవర్తనేనా ?

ఈ ప్రదర్శనలో భాగంగా నక్సలైట్ బాధితులను పెద్ద ఎత్తున పోలీసులు సమీకరించి మానవహక్కుల కమీషన్ ఎదుట హాజరు పెట్టారు. జీపులలో, లారీలలో వారిని తీసుకొచ్చారు. వరంగల్‌లో నయితే పోలీస్‌స్టేషన్లకు 'కోటాలు' నిర్ణయించి 'బాధితులను' వేలసంఖ్యలో తుపాకుల పహారాలో తీసుకొచ్చారు. నక్సలైట్లవల్ల హింసకు గురయినవారు తమ గోడు చెప్పుకోవడానికి కమీషన్ ఎదుట హాజరుకావాలనుకుంటే అభ్యంతరపెట్టేవారు ఉండరు. ఆ హింసవల్ల జీవనాధారం కోల్పోయిన కుటుంబాల పునరావాస బాధ్యతను ప్రభుత్వం తనమీద వేసుకోవాలన్నది న్యాయమయిన కోరికే. కాని వారికి మారుమూల గ్రామాలనుండి జిల్లా కేంద్రానికి రావడానికి అన్ని ఏర్పాట్లూ చేసిన ప్రభుత్వం, పోలీసు బాధితులకు కూడ అవే సదుపాయాలు కల్పించనవసరంలేదా ? గ్రామాలలో నక్సలైట్ బాధితులను గుర్తించి తీసుకొచ్చే బాధ్యతను పోలీసులు తమమీద వేసుకున్నారు. పోలీసు యంత్రాంగానికి ఉండే అన్ని వసతులూ, వనరులూ దీనికోసం వినియోగించారు. మరి పోలీసు బాధితులను తరలించి తీసుకొచ్చే బాధ్యతను వేరే ఏదయినా ప్రభుత్వశాఖకు అప్పగించనక్కరలేదా ? సోషల్ వెల్ఫేర్ శాఖకో మరొకరికో అప్పజెప్పనక్కరలేదా ? ఒకరు మాత్రమే ప్రభుత్వ సహాయానికి అర్హులా ? వేరొకరు ఈ ప్రభుత్వానికి శత్రువులా ?

అంతేకాదు 'నక్సలైట్ బాధితులను' తరలించడంలో ఉద్దేశ్యం కేవలం వాళ్ళ సమస్యలను కూడ కమీషన్ ఆలకించి సహాయం రికమెండ్ చేయాలని కాదు. అదే అయితే ఎవరికీ అభ్యంతరం ఉండదు. కానీ ఆ బాధితులతోపాటు మఫ్టీ పోలీసులనూ, హోంగార్డులనూ, రౌడీలనూ తరలించి పౌరహక్కుల సంఘం బాధ్యులను అల్లరిపెట్టడం, పౌరహక్కుల సంఘానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు ఇవ్వడం, కమీషన్ కూర్చున్న ఆవరణలో ఒక భయానక వాతావరణాన్ని కల్పించడం పోలీసుల ఉద్దేశ్యం. అసలే యూనిఫారంలోనూ మఫ్టీలోనూ జిల్లాలోని సకల **SI**లు, **CI**లు, **DSP**లు, **SP**, స్పెషల్‌టాస్క్ ఫోర్స్ పోలీసులూ, ఇంటిలిజెన్స్ పోలీసులూ అందరూ పోరాడుతున్న ఆ ఆవరణలోకి పోలీసు బాధితులు వచ్చి తమ ఫిర్యాదులు కమీషన్‌కు అందజేయడం కష్టం

వరంగల్‌లో కమీషన్ విచారణ నిర్వహించిన గెస్ట్‌హౌస్‌కు దారితీసే రోడ్డుకు ఇరుపక్కలా కనీసం 50 మంది స్టెన్‌గన్‌లు పట్టుకొని నిలబడ్డారు. వాళ్ళందరినీ దాటి ప్రజలు బూటకపు ఎన్‌కౌంటర్ల గురించి, పోలీస్‌స్టేషన్‌లో చిత్రహింసల గురించి కమీషన్‌కు ఫిర్యాదు ఇవ్వడం ఎట్లా సాధ్యం? అది చాలక, 'బాధితుల' గుంపులలో మఫ్టీపోలీసులూ, హోంగార్డులూ రౌడీలూ చేరి నినాదాలు ఇస్తూ అల్లరి చేస్తుంటే, పౌరహక్కులసంఘం బాధ్యులపైన, పత్రికా విలేకరులపైన భౌతిక దాడులకు పాల్పడుతుంటే ఇంకా పోలీస్ బాధితులు అక్కడికి రావడం అసలు సాధ్యమేనా?

అసాధ్యం చేయడమే పోలీసుల లక్ష్యం. అందుకోసమే నాలుగు జిల్లాలలోనూ ఆ 'షో' నిర్వహించారు. తమ గొంతు తప్ప వేరే గొంతేదీ కమీషన్‌కు వినపడడానికి వీలులేదు. తమకు వ్యతిరేకమైన గొంతు అసలు వినపడడానికి వీలులేదు. అందుకోసం కమీషన్ సమక్షంలో 'టెర్రర్' వాతావరణం సృష్టించారు. భయోత్పాతం కల్పించారు. కమీషన్ పర్యటనను మొత్తంగా హైజాక్‌చేసి లండన్ వెళ్ళవలసిన విమానాన్ని న్యూయార్క్‌కు తీసుకుపోయినట్టు, పోలీసులు ఎంత హింస చేస్తున్నారో తెలుసుకోవడానికి వచ్చిన కమీషన్‌కు పోలీసులు ఎందుకు హింస చేయక తప్పదో చెప్పి పంపించారు. నక్సలైట్ బాధితులను అడ్డంపెట్టుకొని ఈ నాటకం ఆడారు. ఇది తీవ్రంగా అభ్యంతరపెట్టవలసిన విషయం.

తమ నేరాలను కప్పిపెట్టుకోవడమేకాక, పోలీసులు మానవహక్కుల కమీషన్‌కు ఒక వార్నింగ్ కూడ ఇవ్వదలచుకున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో మానవహక్కుల కమీషన్ వేరే ఏమయినా చేయవచ్చును కానీ పోలీసు అత్యాచారాలపైన విచారణమాత్రం జరపడానికి వీలులేదని హెచ్చరించదలచుకున్నారు. మానవ హక్కులను స్కూళ్ళలో పాఠ్యాంశాలలో చేరుస్తారో, యూనివర్సిటీలకు ప్రాజెక్టులిచ్చి మానవ హక్కులపైన పరిశోధన చేయిస్తారో, గుళ్లలో మానవహక్కుల భజనలు చేయిస్తారో మాకు అనవసరం. కానీ ఎన్‌కౌంటర్లగురించి, లాకప్పులో చిత్రహింసలగురించి న్యాయవిచారణలు మాత్రం మేము జరగనివ్వం జాగ్రత్త అని బెదిరించదలచుకున్నారు. ఇక్కడ నడిచేది మా రాజ్యం అని చెప్పదలచుకున్నారు. ఒకవేళ మానవహక్కుల కమీషన్ మూర్ఖంగా న్యాయవిచారణలు నిర్వహించినా సాక్ష్యాలు చెప్పేవాళ్లను బ్రతకనివ్వం జాగ్రత్త అని ప్రజలను బెదిరించదలచుకున్నారు. పౌరహక్కుల సంఘానికి, పత్రికా విలేకరులకే భద్రతలేదనీ, జాతీయ మానవహక్కుల కమీషన్ సమక్షంలోనే, జిల్లాలోని అధికార యంత్రాంగమంతా చూసి ఆనందిస్తుండగానే పౌరహక్కుల వాళ్లపైనా పేపర్ రిపోర్టర్లపైనా గూండాయిజం చేయగలమనీ, ఇంక పోలీసు అత్యాచారాల గురించి సాక్ష్యం చెప్పదలచుకున్న ప్రజలు తమ గతి ఏం కాగలదో ఆలోచించుకోవాలనీ జనానికి సందేహం ఇవ్వదలచుకున్నారు.

'ఇంతటి దౌర్జన్యం పంజాబులో, కాశ్మీర్‌లో కూడ జరుగలేదు' అని జాతీయ మానవహక్కుల కమీషన్ చైర్మన్ రంగనాథమిశ్రా గారు తన తోటి కమీషన్ సభ్యులతో వాపోయారట. ఇంతటి రౌడీ పోలీసులు దేశంలో వేరే ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేరు మరి! పౌరహక్కులసంఘం బాధ్యులపైన మీ సమక్షంలోనే దాడి జడిగిందికదా అంటే 'నా మీదే దాడిచేసినా నాకుమాత్రం దిక్కేముంది' అని కూడ రంగనాథ మిశ్రా గారు అన్నారు. చెడు జరగాలని కోరుకోకూడదు కానీ ఆ వింతకూడ జరిగిపోయి ఉంటే ఇంకా మిగిలిపోయిన సందేహాలేవయినా ఉంటే అవికూడ తొలగిపోయేవి!

మఫ్టీ పోలీసులూ రౌడీలూ 'ప్రజలు'గా అవతారమెత్తి పోలీసుల అకృత్యాలపైన న్యాయ విచారణలేవీ జరగకుండ అడ్డుపడదలచుకున్నారన్న స్పష్టమైన సందేశాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలీసులు ఇచ్చారు. జాతీయ మానవహక్కుల కమీషన్ తన సమక్షంలో జరిగిన దాడుల వెనక దాగి ఉన్న ఈ సందేశాన్ని గుర్తించి మరింత పట్టుదలగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో పోలీసు గూండాయిజాన్ని అరికట్టడానికి కృషిచేస్తుందని ఆశిస్తాం. మా మాటకొస్తే, ఈ సందేశం మాకు కొత్తకాదు కాబట్టి మా పట్టుదలను రెండింతలు చేసి కృషి చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని హామీ ఇస్తున్నాం. ప్రజలు ఈ మఫ్టీ 'ప్రజల బెదిరింపులకు భయపడకుండ తమ హక్కులకోసం, మనందరి హక్కులకోసం ఎప్పటిలాగే ధైర్యంగా నిలబడతారని ఆశిస్తాం.

* మానవ హక్కుల కమీషన్ పర్యటన సందర్భంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం పోలీసులు ప్రవర్తించిన తీరుకు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి బహిరంగంగా క్షమాపణ కోరాలి.
* నల్గొండలో పౌరహక్కులసంఘం బాధ్యులపైన, పత్రికా విలేకరులపైన మఫ్టీలో దాడికి పాల్పడిన పోలీసు మూకకు నాయకత్వం వహించిన సూర్యాపేట DSPని, దేవరకొండ DSPని, మిర్యాలగూడెం CIని వెంటనే ఉద్యోగాలనుండి సస్పెండ్‌చేసి కేసు పెట్టి అరెస్టు చేయాలి.
* వరంగల్‌లో పౌరహక్కుల సంఘం బాధ్యులపైన జరిగిన దాడిలో మఫ్టీలో పాల్గొన్న హనుమకొండ SIని, సుబేదారి SIని, మాంనూర్ SIని హసన్‌పర్తి SIని ఉద్యోగాలనుండి సస్పెండ్‌చేసి కేసుపెట్టి అరెస్టు చేయాలి.

ప్రజాస్వామ్య హక్కుల పరిరక్షణ సంస్థ
OPDR

ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌరహక్కుల సంఘం
APCLC